ច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ

ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ　　　　　　**រ ដ្ឋ ក ម្ពុ ជា**

លេខៈ ៩៦ក្រ　　　ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព សុភមង្គល

ក្រឹត្យ

ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

នៃ

រដ្ឋកម្ពុជា

-បានឃើញ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃរដ្ឋកម្ពុជា

-បានឃើញ ច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំរដ្ឋសភា និងក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជាដែលប្រកាសអោយប្រើតាមក្រឹត្យលេខ ០៤ក្រ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៨២

សំរេច

ប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ដែលរដ្ឋសភានៃរដ្ឋកម្ពុជា បានអនុម័តនៅថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៨៩ នាសម័យប្រជុំសាមញ្ញលើកទី១៧ នីតិកាលទី១ ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៩

ជ. ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋ

ប្រធាន

ហត្ថលេខានិងត្រា　: **ហេង សំរិន**

រ ដ្ឋ ក ម្ពុ ជា

ឯករាជ្យ សន្តិភាព សេរីភាព សុភមង្គល

រ ដ្ឋ ស ភា

ច្បាប់

ស្តីពី

អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ

ជំពូកទី១

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា១ : ច្បាប់ស្តីពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងគ្រួសារ ដោយផ្អែកលើមាត្រា៧ និងមាត្រា៨ នៃ

រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃរដ្ឋកម្ពុជា មានគោលដៅដាក់បទបញ្ញា និងការពារការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងក្នុងជីវភាពគ្រួសារ ធានាសមភាពរវាងសហព័ទ្ធក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍និងក្នុងគ្រួសារ ពង្រឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ឪពុកម្តាយ ក្នុងការចិញ្ចឹមថែរក្សាកូន និងជំរុញការបណ្តុះបណ្តាលសីលធម៌ និងការអប់រំក្មួន ដើម្បីអោយទៅជាពលរដ្ឋល្អ មានមនសិការស្នេហាជាតិស្រលាញ់ការងារ មានសម្បជញ្ញៈទទួលខុសត្រូវចំពោះសង្គម។

មាត្រា២ : ហាមឃាត់ដាច់ខាតនូវអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលគូស្រករនៅក្មេងពេក អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែល

បង្ខិតបង្ខំ អំពើដែលមានឧបស័គ្គដល់សេរីភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍។

ជំពូកទី ២

អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍

ផ្នែកទី ១

អំពីល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលត្រូវមានដើម្បី

រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

មាត្រា៣ : អាពាហ៍ពិពាហ៍គឺជាកិច្ចសន្យាដ៏ឧឡារិកមួយធ្វើឡើងដោយបុរសម្នាក់ និងស្ត្រីម្នាក់

ដែលប្តេជ្ញាថាខ្លួននិងរួមសមគ្គសង្វាសជាមួយគ្នាតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ហើយដែលមិនអាចរំលាយទៅវិញបានតាមទំនើងចិត្តរបស់ខ្លួន។

អាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងមានអនុភាពពេញលក្ខណៈច្បាប់បានលុះត្រាតែអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ ធ្វើឡើងស្របតាមក្បួនខ្នាតដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។

មាត្រា៤ : បុរសនិងនារីដែលមានអាយុពេញលក្ខណៈច្បាប់ មានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការសំរេច

អាពាហ៍ពិពាហ៍។ ភាគីម្ខាងមិនអាចបង្ខំឆន្ទៈរបស់ភាគីម្ខាងទៀតបានឡើយ។

គ្មាននរណាមួយ អាចបង្ខំបុគ្គលម្នាក់ឱ្យរៀប ឬរាំងមិនឱ្យរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បានឡើយ បើអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះរៀបតាមក្បួនខ្នាតដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ។

មាត្រា៥ : អាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន បុរសចាប់ពីអាយុ២០ឆ្នាំឡើង នារីចាប់ពីអាយុ១៨ឆ្នាំ ឡើង។

ក្នុងករណីពិសេសបុរសដែលមានអាយុមិនទាន់ដល់២០ឆ្នាំនិងនារីដែលមានអាយុមិនទាន់ដល់១៨ឆ្នាំ អាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របច្បាប់បានប្រសិនបើនារីមានផ្ទៃពោះ ហើយមានការអនុញ្ញាតពីឪពុកម្តាយ ឬ អ្នកអាណាព្យាបាល។

មាត្រា៦ : មិនអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន :

- បុគ្គលមានភេទដូចគ្នា

- បុគ្គលគ្មានពលានុភាពនៃលិង្គ

- បុគ្គលមានជម្ងឺឃ្លង់ របេង មហារីក កាមរោគ ដែលមិនទាន់ព្យាបាលបានជាដាច់

- ជនវិកលចរិត ជនមិនដឹងខុសត្រូវ បុគ្គលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ពីមុនមិនទាន់រលាយ។

មាត្រា៧ : អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវហាមឃាត់ រវាងបុគ្គលដែលជាប់ចំណងញាតិលោហិត ឬញាតិពន្ធ

ក្នុងខ្សែផ្ទាល់គ្រប់ថ្នាក់ ទោះចំនងនោះមានខាន់ស្លាក្តី ឥតខាន់ស្លាក្តី ឬសាច់ចិញ្ចឹមក្តី។

មាត្រា៨ : អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវហាមឃាត់រវាងសាខាញាតិ ទោះសាខាញាតិនោះមានខាន់ស្លាក្តី

ឥតខាន់ស្លាក្តី សាច់ចិញ្ចឹមក្តី រួមម្តាយក្តី រួមឪពុកក្តី រួមឪពុកម្តាយក្តី ជាញាតិលោហិតក្តី ឬជាញាតិពន្ធក្តី រហូតដល់ថ្នាក់ទី៣ រាប់ទាំងថ្នាក់ទី៣នេះផង។

ក្នុងករណីពិសេស ប្រសិនបើសហព័ន្ធណាមួយស្លាប់សហព័ទ្ធដែលនៅរស់ អាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយសាខាញាតិប្រពន្ធថ្នាក់ទី២ ឬថ្នាក់ទី៣បាន

ច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ

មាត្រា៩ : ក្រោយពីអាពាហ៍ពិពាហ៍រលាយ ដោយមូលហេតុប្តីស្លាប់ មោឃភាពនៃ

អាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬលែងលះគ្នា នារីអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីមួយទៀតបាន ប៉ុន្តែត្រូវស្ថិតនៅក្នុងវិធវភាព "ភាពមេម៉ាយ" ចំនួន៣០០ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃដែលប្តីស្លាប់ ឬពីថ្ងៃប្រកាសសាលក្រមដែលសំរេចពីមោឃភាព នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬពីថ្ងៃប្រកាសសាលក្រមស្ថាពរនៃការលែងលះ។ ក្នុងករណី ដែលតុលាការប្រជាជនបានចេញដីកាសំរេចអោយប្តីប្រពន្ធនៅបែកគ្នា នោះសាលក្រមនៃការលែងលះត្រូវគិតវិធវភាព តាំងពីថ្ងៃដែលចេញដីកានេះ។

ប៉ុន្តែ បើនារីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនផុតរយៈពេល៣០០ថ្ងៃ ប្តីដែលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីនេះ ត្រូវចាត់ទុកជាឪពុករបស់កូនដែលកើតក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីនេះ លើកលែងតែមានការជំទាស់ពីប្តីមុន ដោយមានភស្តុតាងច្បាស់លាស់។

មាត្រា១០ : ក្នុងករណីដែលសហព័ទ្ធណាមួយបាត់ខ្លួនកន្លងហួសពីមួយឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃដែលបាត់

ខ្លួននោះមក ដោយគ្មានដំណឹងអ្វីសោះ ហើយក៏គ្មាននរណាដឹងថាជននោះស្លាប់ឬរស់ សហព័ទ្ធម្នាក់ទៀតអាចនឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ទៀតបាន បើផុតរយៈពេល១៥ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃប្រកាសសាលក្រមដែលបញ្ជាក់ថា ជននោះបានបាត់ខ្លួនពិតមែន។

ជនណាក៏ដោយ មិនអាចប្តឹងសុំបដិសេធអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីនេះបានឡើយ ទោះបីសហព័ន្ធដែលបាត់ខ្លួននោះត្រលប់មកវិញក៏ដោយ។

មាត្រា១១ : មុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ អនាគតប្តីប្រពន្ធត្រូវប្តឹងដល់គណៈកម្មាធិការ

ប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ ខាងលំនៅរបស់នារី ដោយមានឪពុក ឬម្តាយ ឬអ្នកអាណាព្យាបាលចូលរួមផងក៏បាន។

មាត្រា១២ : ប្រធានឬ សមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការប្រជាជន ឃុំ ឬសង្កាត់ ក្នុងឋានៈជាមន្ត្រី

អត្រានុកូលដ្ឋាន ត្រូវប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈនូវអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ ដោយបិទប័ណ្ណប្រកាសនៅលំនៅរបស់នារី និងនៅទីស្នាក់ការឃុំ ឬសង្កាត់របស់ខ្លួន។

ប័ណ្ណប្រកាសពីរទៀតត្រូវផ្ញើទៅជូនមកមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានឃុំ ឬសង្កាត់ខាងបុរស ដើម្បីយកទៅបិទលំនៅរបស់បុរសនិងទីស្នាក់ការឃុំ ឬសង្កាត់របស់ខ្លួន។

ប័ណ្ណប្រកាសត្រូវចុះ :

១_ ត្រកូល ឈ្មោះ អាយុ មុខរបរ និងលំនៅនៃអនាគតប្តីប្រពន្ធ

២_ ត្រកូល ឈ្មោះ អាយុ មុខរបរ និងលំនៅនៃអនាគតប្តីប្រពន្ធ "បើឪពុកឬម្តាយស្លាប់ត្រូវដាក់ថាស្លាប់ផង" ។

៣_ រយៈពេលប្តឹងជំទាស់

មាត្រា១៣ : ប័ណ្ណប្រកាសត្រូវបិទផ្សាយក្នុងរយៈពេល១០ថ្ងៃដើម្បីឱ្យដែលមានប្រយោជន៍ ក្នុងរឿង

នេះដឹងឮ ហើយអាចប្តឹងជំទាស់នឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះបាន ប្រសិនបើមានការមិនយល់ព្រមស្របនិងអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ។ ផុតរយៈពេល១០ថ្ងៃពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍អាចធ្វើទៅបានបើគ្មានការប្តឹងជំទាស់។

មាត្រាទី១៤ : អាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងអាចចាត់ទុកជាត្រឹមត្រូវតាម តាមលក្ខណៈច្បាប់បាន លុះត្រាតែ

បុរសនិងនារីដែលស្ម័គ្រចិត្តយកគ្នាជាប្តីប្រពន្ធចុះកិច្ចសន្យាអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយត្រូវចុះហត្ថលេខាដោយមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន ប្តីប្រពន្ធ និងសាក្សីគ្រប់អាយុការពីនាក់។

ផ្នែកទី ២

អំពីបណ្តឹងទាស់មិនអោយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

មាត្រា១៥ : ក្នុហិងរយៈពេល១០ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃដែលបិទផ្សាយជាសាធារណៈ ញាតិក្តី ជនដែលមាន

ប្រយោជន៍ក្នុងរឿងនេះក្តី អាចនឹងប្តឹងជំទាស់មិនអោយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន។

មាត្រា១៦ : បណ្តឹងទាស់នេះនឹងយកជាការបាន លុះណាតែអ្នកប្តឹងជំទាស់ ចុះហត្ថលេខាលើ

ពាក្យរបស់ខ្លួនដោយផ្ទាល់ដៃខ្លួនឯង។

បណ្ដឹងនេះត្រូវចង្អុលពីមូលហេតុនៃការប្ដឹងទាស់។ មូលហេតុដែលអាចយកមកប្ដឹងជំទាស់បាននោះគឺអសមត្ថភាពរបស់បុរស ឬនារី ឬមានប្រការណាមួយដែលច្បាប់ហាមឃាត់ក្នុងមាត្រា៥ វាក្យខ័ណ្ឌទី១ មាត្រា៦ មាត្រា៧ និងមាត្រា៨នៃច្បាប់នេះ។

មាត្រា១៧ : បណ្ដឹងទាស់នោះត្រូវអ្នកប្ដឹងជំទាស់ ឬតំនាង របស់ខ្លួនយកទៅជូនគណៈកម្មការ

ប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ ខាងលំនៅអនាគតប្រពន្ធ។ គណៈកម្មាធិការនេះត្រូវសំរេចក្នុងរយៈពេលបីថ្ងៃទទួលបណ្ដឹងទាស់។ បើអ្នកប្ដឹងជំទាស់ ឬ អនាគតប្ដីប្រពន្ធ មិនសុខចិត្តនឹងសេចក្ដីសំរេចនេះ គណៈកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ ត្រូវបញ្ជូនសំនុំរឿងទៅតុលាការប្រជាជនក្នុងរយៈពេលប្រាំថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតពីថ្ងៃទទួលបណ្ដឹងទាស់ដើម្បីសំរេច។

មាត្រា១៨ : តុលាការប្រជាជន ត្រូវសំរេចសេចក្ដីពីបណ្ដឹងទាស់ក្នុងរយៈពេល៧ថ្ងៃយ៉ាងយូរគិត

ពីថ្ងៃបានទទួលសំនុំរឿង។

សាលក្រមរបស់តុលាការប្រជាជន មិនអាចប្ដឹងតវ៉ាបានឡើយទោះបីសាលក្រមនោះវាជាសាលក្រមកំបាំងមុខក៏ដោយ។

មាត្រា១៩ : បើតុលាការប្រជាជនបដិសេធបណ្ដឹងទាស់ចោលអនាគតប្ដីប្រពន្ធ អាច

រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍បាន។

បើតុលាការប្រជាជនចាត់ទុកបណ្ដឹងទាស់នោះជាត្រឹមត្រូវមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន ត្រូវបញ្ឈប់មិនអោយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។

មាត្រា២០ : នៅពេលដែលដឹងថា បុរសឬនារី ជាអសមត្ថជន ឬមានប្រការណាមួយដែលច្បាប់

ហាមឃាត់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១៦ មន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានមានសិទ្ធិ ជំទាស់មិនអោយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយធ្វើរបាយការណ៍ពីបណ្ដឹងទាស់នេះជូនទៅតុលាការប្រជាជនក្នុងរយៈពេល២ថ្ងៃយ៉ាងយូរដើម្បីសំរេច។

តុលាការប្រជាជន ត្រូវសំរេចសេចក្ដីតាមបទបញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រា១៨ និង១០ខាងលើ។

ផ្នែកទី ៣

អំពីមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍

មាត្រា២១ : អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវទុកជាមោឃៈ ប្រសិនបើអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ ចុះបញ្ជីនៅពេល

ដែលសហព័ទ្ធណាម្នាក់ឆ្កួត ឬមិនដឹងខុសត្រូវ។ តែបើសហព័ទ្ធនោះបានជាស្រួលឡើងវិញ ហើយហេតុដែលនាំឱ្យទុកជាមោឃៈនោះត្រូវរលាយទៅវិញដែរ។

មាត្រា២២ : អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងបុរសអាយុតិចជាង ២០ឆ្នាំ ឬនារីអាយុតិចជាង ១៨ ឆ្នាំ ត្រូវ ទុកជាមោឃៈ។

អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលទុកជាមោឃៈ និងលែងមោឃៈទៅវិញ កាលបើប្ដី ឬប្រពន្ធនោះចំរើនវ័យដល់អាយុតាមបញ្ញត្តិច្បាប់ ឬ ក្នុងករណីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៥ វាក្យខ័ណ្ឌទី២។

មាត្រា២៣ : អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវទុកជាមោឃៈ កាលបើសហព័ទ្ធណាម្នាក់ប្ដឹងថា ខ្លួនត្រូវគេចាប់

បង្ខំអោយរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។

ការប្ដឹងសុំមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ ត្រូវផុតអាជ្ញាយុកាល ប្រសិនបើការប្ដឹងនោះ មិនធ្វើក្នុងរយៈ៦ខែ គិតពីថ្ងៃដែលគេលែងបង្ខំនោះមក។

មាត្រា២៤ : អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវទុកជាមោឃៈ បើចំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍មុនរបស់សហព័ទ្ធណា ម្នាក់មិនទាន់រលាយ។

ការប្តឹងសុំមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្រោយ មិនអាចធ្វើបានឡើយ បើក្រោយពីថ្ងៃចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ក្រោយនេះមក អាពាហ៍ពិពាហ៍មុនត្រូវបានរំលាយ។

មាត្រា២៥ : អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងញាតិលោហិត ឬ ញាតិព័ន្ធក្នុងថ្នាក់ដែលច្បាប់ហាមឃាត់ ត្រូវ ទុកជាមោឃៈលើកលែងតែករណីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៨ វាក្យខ័ណ្ឌទី២។

ការប្តឹងសុំមោឃភាពនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ខាងលើនេះ មិនអាចផុតអាជ្ញាយុកាលឡើយ។

មាត្រា២៦ : មានតែសហព័ទ្ធ រដ្ឋអាជ្ញា និង ជនដែលមានប្រយោជន៍ស្របច្បាប់ក្នុងការប្តឹងសុំ មោឃភាព នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ទេ ទើបអាចដាក់ពាក្យប្តឹងសុំមោឃភាព នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ទៅតុលាការប្រជាជនបាន។

បើជនដែលបានដាក់ពាក្យប្តឹងនោះស្លាប់ សិទ្ធិវន្តអាចប្តឹងជំនួសបាន។

មាត្រា២៧ : កូនកើតពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលតុលាការបានប្រកាសជាមោឃៈ ត្រូវទុកជាកូនមាន ខាន់ស្លា ទោះបីហេតុដែលនាំអោយមានមោឃភាពនោះ យ៉ាងណាក៏ដោយ។

សិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចរបស់ឪពុកម្តាយនិងកូនត្រូវមានដូចគ្នាក្នុងករណីនៃឪពុកម្តាយលែងលះគ្នា។

ការចែកទ្រព្យសម្បត្តិរវាងប្តីប្រពន្ធ នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលតុលាការប្រកាសជាមោឃៈត្រូវធ្វើដូចក្នុងករណីលែងលះគ្នាដែរ។

មាត្រា២៨ : តុលាការប្រជាជន ត្រូវចាត់ចែងអោយចំលងសេចក្តីវិនិច្ឆ័យនៃសាលក្រមស្ថាពរ ដែលប្រកាសមោឃភាព អាពាហ៍ពិពាហ៍ ចុះនៅរឹមទំព័រ នៃសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលត្រូវទុកជាមោឃៈ។

ផ្នែកទី ៤

សិទ្ធិ និង ករណីកិច្ចរបស់សហព័ទ្ធ

មាត្រា២៩ : ក្នុងគ្រួសារ ប្តីប្រពន្ធត្រូវមានភាពស្មើគ្នា លើគ្រប់ទស្សនៈ។

មាត្រា៣០ : ប្តី ប្រពន្ធ មានករណីយកិច្ចស្រឡាញ់គ្នាទៅវិញទៅមក ថែរក្សាគ្នា និងជួយគ្នា ទៅវិញទៅមក ដើម្បីឈានទៅកាន់វឌ្ឍនភាព ព្រមទាំងសាងគ្រួសារមួយមានសាមគ្គីភាព និងប្រកបដោយសុភមង្គល។

មាត្រា៣១ : ប្រពន្ធ និងប្តី មានសិទ្ធិជ្រើសដោយសេរីនូវវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន មានសិទ្ធិចូលរួម ប្រាស្រ័យដោយសេរី ក្នុងសកម្មភាពនយោបាយ វប្បធម៌ និង សង្គម។

មាត្រា៣២ : ប្រពន្ធ និង ប្តី មានសិទ្ធិស្មើគ្នាក្នុងការប្រើប្រាស់ការអាស្រ័យផល ការចាត់ចែង ទ្រព្យសម្បត្តិរួម។

សហព័ទ្ធម្នាក់ៗ មានសិទ្ធិពេញលេញក្នុងការប្រើប្រាស់អាស្រ័យផល និងចាត់ចែងទ្រព្យផ្ទាល់របស់ខ្លួន។

មាត្រា៣៣ : ទ្រព្យសម្បត្តិរួម គឺជាអ្វីៗទាំងអស់ដែលសហព័ទ្ធទាំងពីររកបានជាមួយគ្នា ឬ

សហព័ទ្ធណាម្នាក់រកបានក្នុងរយៈពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍។

មាត្រា៣៤ : ត្រូវចាត់ទុកជាទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់របស់សហព័ទ្ធ :

១_ ទ្រព្យសម្បត្តិដែលសហព័ទ្ធមានមុនរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។

២_ ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលសហព័ទ្ធបានទទួលជាអំណោយ ជាមរតកឬជាអច្ច័យទានក្នុងរយៈពេលមានចំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍។

មាត្រា៣៥ : ត្រូវធ្លាក់លើបន្ទុកទ្រព្យសម្បត្តិរួម :

១_ ការផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ និងចំណាយដើម្បីអប់រំ និង បណ្តុះបណ្តាលកូន។

២_ បំណុល និងកាតព្វកិច្ចទាំងឡាយដែលសហព័ទ្ធទាំងពីបានព្រមព្រៀងគ្នាសំរេចក្នុងពេលមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយមានការយល់ព្រមពីសហព័ទ្ធម្នាក់ទៀត។

៣_ ការថែទាំ និង ការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរួម។

មាត្រា៣៦ : សហព័ទ្ធម្នាក់ៗ អាចប្រើប្រាស់សំភារៈ ដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរួម តាមការតំរូវនៃសំភារៈនោះ។

សហព័ទ្ធទាំងពីរនាក់ ត្រូវគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរួមជាមួយគ្នា។ សហព័ទ្ធម្នាក់អាចទាមទារអោយសហព័ទ្ធម្នាក់ទៀតយល់ព្រមលើវិធានការចាំបាច់ ដើម្បីថែទាំទ្រព្យសម្បត្តិរួម ឬរក្សាទុកតំលៃរបស់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះ។

មាត្រា៣៧ : ទ្រព្យសម្បត្តិរួមអាចលក់ដូរ ឬធ្វើអំណោយបានលុះត្រាតែមានការព្រមព្រៀងពីសហព័ទ្ធទាំងពីរ។

ជំពូកទី ៣

អំពីការលែងលះគ្នា

ផ្នែកទី ១

អំពីមូលហេតុនៃការលែងលះគ្នា

មាត្រា៣៨ : ការលែងលះគ្នា គឺការផ្តាច់ចំនងអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ប្តីប្រពន្ធដែលបានរៀបការពេញច្បាប់ ក្នុងពេលរស់នៅទាំងពីរនាក់។

មាត្រា៣៩ : ប្តី ឬ ប្រពន្ធ អាចប្តឹងសុំលែងលះគ្នាបាន កាលបើមានមូលហេតុគ្រប់គ្រាន់បញ្ជាក់ថា ខ្លួនពុំអាចរួមរស់ជាមួយគ្នាតទៅទៀតបាន។

មូលហេតុជាអាទិ៍ មានដូចខាងក្រោមនេះ :

១_ ការចុះចោលលំនៅសង្វាស ដោយឥតមូលហេតុត្រឹមត្រូវហើយឥតមានផ្គត់ផ្គង់ស្បៀងអាហារ និង ទំនុកបំរុងកូនសោះ។

២_ វាយដំឃោរឃៅ ធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ប្រមាថមើលងាយធ្ងន់ធ្ងរចំពោះសហព័ទ្ធ ឬចំពោះបុព្វញាតិរបស់សហព័ទ្ធនេះ។

៣_ មានចរិយាថ្មុយពីសីលធម៌ ឬប្រព្រឹត្តអនាចារ

៤_ អពលានុភាពនៃលិង្គ

៥_ បែកគ្នាអស់រយៈពេលជាង១ឆ្នាំ

មាត្រា៤០ : ប្តីប្រពន្ធអាចលែងលះគ្នាដោយស្ម័គ្រចិត្តបាន។

ច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ

ផ្នែកទី ២

អំពីនីតិវិធីនៃការលែងលះគ្នា

មាត្រា៤១ : ការសំរេចអំពីការលែងលះគ្នា ជាសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការប្រជាជនខេត្តក្រុង ខាង

លំនៅរបស់ចុងចំលើយ។

មាត្រា៤២ : បណ្តឹងសុំលែងលះគ្នា ត្រូវធ្វើជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ចុះមូលហេតុដែលនាំអោយ

លែងលះគ្នា។

បណ្តឹងនោះត្រូវដើមចោទយកទៅជូនតុលាការប្រជាជនខេត្តក្រុងផ្ទាល់ក៏បាន ឬជូនគណៈប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ ខាងលំនៅរបស់ចុងចំលើយ ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ក៏បាន។

ក្នុងករណីខាងក្រោមនេះ គណៈកម្មាធិការប្រជាជនឃុំ ឬសង្កាត់ ត្រូវធ្វើការផ្សះផ្សាក្នុងរយៈ១៥ថ្ងៃ ក្រោយពីបានទទួលពាក្យបណ្តឹង។ បើផ្សះផ្សាពុំបានសំរេច ត្រូវបញ្ជូនសំនុំរឿងជាបន្ទាន់ទៅតុលាការប្រជាជនខេត្ត ក្រុង។

មាត្រា៤៣ : តុលាការប្រជាជនខេត្តក្រុង ត្រូវអញ្ជើញអ្នកប្តឹងអោយចូលមក ហើយសំរួលយ៉ាង

ណាតាមដែលខ្លួនយល់ឃើញ ដើម្បីបញ្ចូលចិត្តអ្នកនោះ ឱ្យឈប់ប្តឹង លើកលែងតែតុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុងយល់ឃើញថា ពាក្យសុំលែងលះគ្នានេះមានអាងហេតុធ្ងន់ធ្ងរណាស់។

មាត្រា៤៤ : ក្រោយពីពេលបានទទួលបណ្តឹងសុំលែងលះ បើយល់ឃើញថាការចាំបាច់ តុលាការ

ប្រជាជនខេត្ត ក្រុង អាចចាត់វិធានការបណ្តោះអាសន្នបាន ដូចជាការបំបែកលំនៅប្តីប្រពន្ធ ការអោយថែរក្សាកូន ថែរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិ ការផ្តល់អាហារកិច្ច។ ក្នុងករណីនេះ មេធាវីនៃគូភាគីអាចចូលរួមស្តាប់បាន។

មាត្រា៤៥ : ប្រសិនបើដើមចោទនៅតែទទូចសុំលែង តុលាការប្រជាជនខេត្ត ក្រុង ត្រូវអញ្ជើញប្តី

ប្រពន្ធអោយចូលមកកាន់តុលាការជាប្រញាប់ដើម្បីធ្វើការផ្សះផ្សា។ ក្នុងករណីនេះមេធាវីមិនត្រូវចូលរួមស្តាប់ទេ។

មាត្រា៤៦ : ប្រសិនបើផ្សះផ្សាចំពោះមុខដើមចោទ និងចុងចំលើយ ហើយនៅតែពុំបានសំរេច

តុលាការប្រជាជនខេត្ត ក្រុងអាចធ្វើការផ្សះផ្សាជាលើកទី២បាន។

មាត្រា៤៧ : ប្រសិនបើនៅពេលផ្សះផ្សារលើកទី១ ដើមចោទឬចុងចម្លើយ ដែលទទួលបានដីកា

អញ្ជើញដោយត្រឹមត្រូវ ហើយមិនមកបង្ហាញខ្លួនតាមការអញ្ជើញនោះ តុលាការប្រជាជនខេត្តក្រុងត្រូវអញ្ជើញភាគីទាំងពីរនោះ ជាលើកទី២ ដើម្បីធ្វើការផ្សះផ្សា។

មាត្រា៤៨ : ប្រសិនបើដើមចោទ ដែលបានទទួលដីការអញ្ជើញដោយត្រឹមត្រូវ ហើយមិនបានមក

កាន់តុលាការប្រជាជនខេត្តក្រុងទាំងលើកទី១ ទាំងលើកទី២ ដោយគ្មានមូលហេតុច្បាស់នោះ ត្រូវចាត់ទុកថាសុខចិត្តឈប់ប្តឹង។

មាត្រា៤៩ : ប្រសិនបើចុងចម្លើយបានទទួលដីការអញ្ជើញដោយត្រឹមត្រូវ ហើយនៅតែមិនព្រម

ចូលខ្លួនមកកាន់តុលាការប្រជាជនខេត្តក្រុង ទាំងលើកទី១ ទាំងលើកទី២ ដោយគ្មានមូលហេតុនោះត្រូវចាត់ទុកថា មិនព្រមសះជានឹងគ្នា។

មាត្រា៥០ : ប្រសិនបើមានអ្នកដែលមិនបានកមតាមដីការអញ្ជើញលើកទី១ មិនមែនជាអ្នកមិនបាន

មកលើកទី២ទេ តុលាការប្រជាជនខេត្តក្រុង ត្រូវអញ្ជើញភាគីនោះមកផ្សះផ្សាជាលើកទី៣។

មាត្រា៥១ : ការផ្សះផ្សាម្តងៗត្រូវឱ្យឃ្លាតពីគ្នា ១ខែយ៉ាងឆាប់និង២ខែយ៉ាងយូរ។

មាត្រា៥២ : ក្នុងការផ្សះផ្សាម្តងៗ ទោះបីបានលទ្ធផលយ៉ាងណាក្តី ត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុ

បញ្ជាក់អំពីការផ្សះផ្សាបានសំរេច ឬភាគីមិនបានចូល ហើយចៅក្រមទទួលបន្ទុក ការផ្សះផ្សាត្រូវចុះហត្ថលេខា លើកំណត់ហេតុនោះជាមួយភាគីវត្តមាន និងលេខាធិការក្រលាបញ្ជី។

មាត្រា៥៣ : បើការផ្សះផ្សាមិនបានសំរេច តុលាការប្រជាជនខេត្ត ក្រុង ត្រូវអញ្ជើញប្តី ប្រពន្ធឱ្យ

ចូលមកកាន់តុលាការប្រជាជន ដើម្បីជំនុំជំរះ។

មាត្រា៥៤ : ប្រសិនបើដើមចោទ ត្រូវបានតុលាការប្រជាជនអញ្ជើញដោយត្រឹមត្រូវ ហើយមិនបាន

មកបង្ហាញខ្លួនចំពោះតុលាការប្រជាជន និងមិនបានជូនសេចក្តីដោះសារ ឬមិនបានសុំឱ្យបង្អង់កាត់សេចក្តីទៅថ្ងៃក្រោយទេនោះ ត្រូវចាត់ទុកថាសុខចិត្តឈប់ប្តឹងវិញហើយ។

ក្នុងករណីនេះ ត្រូវចេញសាលក្រមចំណាយរឿងក្តីនោះចោល។

មាត្រា៥៥ : ប្រសិនបើចុងចំលើយ មិនបានចូលមកកាន់តុលាការប្រជាជន ក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌដូចខាង

លើនេះដែរ ហើយបើយល់ឃើញថា ហេតុដែលដើមចោទប្តឹងនោះមានភ័ស្តុតាងពិតប្រាកដ ហើយតុលាការប្រជាជនអាចសំរេចសេចក្តីឱ្យលែងលះគ្នាបាន។ បើបណ្តឹងនោះមិនទាន់មានភ័ស្តុតាមគ្រប់គ្រាន់ទេតុលាការប្រជាជនត្រូវធ្វើការអង្កេតស៊ើបសួរអំពីរឿងនោះ។

មាត្រា៥៦ : បើចុងចំលើយប្រកែកថា សេចក្តីដែលប្តឹងពីខ្លួននោះមិនពិតទេ តុលាការប្រជាជនត្រូវ

បញ្ជាឱ្យធ្វើការអង្កេតស៊ើបសួរ។

មាត្រា៥៧ : ក្នុងរឿងដែលលែងលះគ្នា បើមានការត្រូវអង្កេតស៊ើបសួរ។ តុលាការប្រជាជនត្រូវ

ធ្វើការអង្កេតស៊ើបសួរជាបន្ទាន់ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យគូភាគីជូនភ័ស្តុតាងចាំបាច់នានា អញ្ជើញសាក្សីដែលមានប្រយោជន៍ក្នុងរឿងនេះ និងចាត់វិធានការទូទៅហើយយល់ថាគួរចាត់។

មាត្រា៥៨ : ក្នុងករណីសុំលែងលះដោយព្រមព្រៀងគ្នា បើក្រោយពីការអង្កេតស៊ើបសួរឃើញថា

ការសុំលែងលះគ្នានោះធ្វើដោយគ្មានការបង្ខិតបង្ខំ និងដោយស្ម័គ្រចិត្តពិតប្រាកដ តុលាការប្រជាជនត្រូវសំរេចឱ្យលែងលះគ្នា។

មាត្រា៥៩ : ក្នុងករណីសុំលែងលះដោយឯកតោភាគី បើក្រោយពីការអង្កេតស៊ើបសួរឃើញថា

ស្ថានភាពរវាងប្ដីប្រពន្ធមានភាពធ្ងន់ធ្ងរ ការរួមរស់ជាមួយគ្នាមិនអាចពន្យារយូរបាន គោលបំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍បានសំរេច តុលាការប្រជាជនត្រូវសំរេចឱ្យលែងលះគ្នា។

មាត្រា៦០ : តុលាការប្រជាជនអាចស៊ើបសួរ និងធ្វើការជំនុំជរះដោយសំងាត់បាន។

មាត្រា៦១ : ការវិនិច្ឆ័យដល់អង្គសេចក្ដី ត្រូវតែធ្វើក្នុងរយៈ១៥ថ្ងៃគិតពីថ្ងៃអង្កេតស៊ើបសួររួចមក។

មាត្រា៦២ :តាមគោលការណ៍សាលក្រមលែងលះគ្នា ត្រូវសំរេចនៅចំពោះមុខគូក្ដី។ ប្រសិនបើ

សាលក្រមនោះជាសាលក្រមកំបាំងមុខ គូក្ដីអាចប្ដឹងទាស់បានក្នុងរយៈ១៥ថ្ងៃ។ រយៈពេលនេះគិតពីថ្ងៃដែលបានឱ្យដំនឹងពីសាលក្រមកំបាំងមុខដល់គូក្ដីផ្ទាល់ឬដល់លំនៅរបស់គូក្ដី។

មាត្រា៦៣ : បណ្ដឹងទាស់នឹងសាលក្រមកំបាំងមុខ ដោយសាម៉ីខ្លួន ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ឬ

ដោយផ្ទាល់នៅតុលាការប្រជាជនខេត្ត ក្រុង។ បណ្ដឹងទាស់នាំឱ្យផ្អាកការអនុវត្តសាលក្រម។

មាត្រា៦៤ : ប្រសិនបើផុតរយៈពេលប្ដឹងទាស់ សាលក្រមកំបាំងមុខ នឹងទៅជាសាលក្រម

ស្ថាពរ។

មាត្រា៦៥ : ប្រសិនបើអ្នកប្ដឹងទាស់ បានប្ដឹងក្នុងរយៈពេលកំណត់ ប៉ុន្តែមិនបានចូលខ្លួនមកក្នុង

ពេលជំនុំជំរះ ដោយគ្មានមូលហេតុ នោះសាលក្រមកំបាំងមុខត្រូវតំកល់ទុកជាបានការនឹងទៅជាសាលក្រមស្ថាពរ។

មាត្រា៦៦ : ប្រសិនបើបណ្ដឹងទាស់ត្រឹមត្រូវតាមទំរង់ច្បាប់ តុលាការប្រជាជនខេត្តក្រុង ត្រូវពិនិត្យ

និងជំនុំជំរះសាជាថ្មីលើអង្គសេចក្ដី។

តុលាការប្រជាជនអាចតំកល់ កែប្រែ ឬបដិសេធសាលក្រមកំបាំងមុខ ដែលបានសំរេចសេចក្ដីលើកមុនបាន កុំឱ្យតែបំពានលើច្បាប់ ឬ គោលការណ៍នៃច្បាប់។

មាត្រា៦៧ : កាលបើសាលក្រមលែងលះជាសាលក្រមស្ថាពរ តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង ត្រូវ

ចាត់ចែងឱ្យចំលងសេចក្ដីវិនិច្ឆ័យនៃសាលក្រមស្ថាពរនោះ ចុះនៅរឹមទំព័រនៃសំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលត្រូវលោយ។

មាត្រា៦៨ : ប្រសិនបើប្រពន្ធមានផ្ទៃពោះ ប្ដីអាចនឹងសុំលែងលះបាន លុះត្រាតែប្រពន្ធនោះសំរាល

កូនរួចបាន១ឆ្នាំសិន។

ការបន្ថយសិទ្ធិខាងលើ មិនត្រូវអនុវត្តលើនារីទេ។ នារីអាចសុំលែងលះបាននៅពេលមានផ្ទៃពោះ។

ច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ

ផ្នែកទី៣

អំពីអានុភាពនៃការលែងលះគ្នា

មាត្រា៦៩ : ការលែងលះគ្នារំសាយអនុភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍ ចាប់ពីថ្ងៃដែលការលែងលះគ្នា

នោះទៅជាស្ថាពរ។

មាត្រា៧០ : ក្នុងករណីនៃការលែងលះគ្នា ទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវបែងចែកទៅតាមការព្រមព្រៀងនៃ

ភាគីទាំងសងខាង។ បើគ្មានការព្រមព្រៀងសហព័ទ្ធម្នាក់ៗ ត្រូវយកតែទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់របស់ខ្លួន ដែលមានមុនរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងទ្រព្យសម្បត្តិដែលខ្លួនបានទទួលជាមត៌កក្តី ជាអំនោយក្តី ជាអច្ច័យទានក្តីក្នុងរយៈមានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ប៉ុណ្ណោះ។

ក្រៅពីនេះ សហព័ទ្ធម្នាក់ៗ មានសិទ្ធិត្រូវបានទ្រព្យសម្បត្តិរួមពាក់កណ្តាលម្នាក់។

ប៉ុន្តែក្នុងករណីពិសេស និងតាមសំនើរបស់សហព័ទ្ធណាមួយ តុលាការប្រជាជនអាចសំរេចសេចក្តី ចែកទ្រព្យសម្បត្តិរួម ផ្សេងពីគោលការណ៍ខាងលើបាន ដោយគិតទៅដល់ផលប្រយោជន៍របស់កូននិងផលិតកម្ម។

ការងារនៃគេហកិច្ច ត្រូវចាត់ទុកជាមានតំលៃស្មើនឹងការងារផលិតកម្ម។

មាត្រា៧១ : ប្រសិនបើទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់របស់សហព័ទ្ធម្នាក់ត្រូវសហព័ទ្ធម្នាក់ទៀត

បំផ្លាញ សហព័ទ្ធនេះត្រូវតែងសងតំលៃទ្រព្យនោះវិញ។

មាត្រា៧២ : សាលក្រមដែលកាត់ឱ្យប្តីប្រពន្ធលែងលះគ្នានោះត្រូវសំរេចអំពីអំនាចមេបា ដែល

ត្រូវប្រគល់ឱ្យទៅឪពុកឬទៅម្តាយ ហើយនឹងត្រូវសំរេចអំពីការប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងឪពុកម្តាយនិងកូននោះផង។

មាត្រា៧៣ : ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់កូន ការឱ្យភាគីណាមួយរក្សាកូន ត្រូវសំរេចតាមការយល់

ព្រមនៃប្តីប្រពន្ធដែលលែងគ្នានោះ។ តាមគោលការណ៍កូនដែលនៅបៅដោះត្រូវបានទៅម្តាយរក្សា។

ក្នុងករណីដែលគូភាគីទាំងសងខាង មិនឯកភាពគ្នាលើការរក្សាកូន តុលាការជាអ្នកសំរេច។

មាត្រា៧៤ : ឪពុកឬម្តាយដែលលែងលះគ្នា ត្រូវជួយផ្គត់ផ្គង់ ជួយបីបាច់រក្សា ជួយផ្តល់

សោហ៊ុយ អប់រំ និងរៀនសូត្រដល់កូនតាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួន។

កំរិតអាហារកិច្ចដែលត្រូវឱ្យទៅកូន ត្រូវសំរេចតាមការព្រមព្រៀងនៃសហព័ន្ធដែលលែងលះគ្នា។

ក្នុងករណីដែលគូភាគីទាំងសងខាង មិនឯកភាពគ្នា តុលាការប្រជាជនត្រូវសំរេច ដោយផ្អែកទៅតាមលទ្ធភាពរបស់សហព័ទ្ធម្នាក់ៗ។

អាហារកិច្ចត្រូវផ្តល់ឱ្យកូនរហូត ដល់កូនមាននីតិភាព។

មាត្រា៧៥ : ភាគីដែលមិនបានរក្សាកូន មានសិទ្ធិទៅសួរសុខទុក្ខកូន។ ភាគីដែលទទួលរក្សាកូន

ត្រូវបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលគ្រប់បែបយ៉ាងដល់ភាគីម្ខាងទៀត។

ភាគីដែលមិនបានរក្សាកូន មានសិទ្ធិប្ដឹងទៅតុលាការប្រជាជនគ្រប់ពេលវេលា ឱ្យដកសិទ្ធិរក្សាកូនពីភាគីម្ខាងនោះបានបើមានការប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់កូន។

មាត្រា៧៦ : ក្នុងករណីលែងលះគ្នា ភាគីដែលគ្មានកំហុស ហើយខ្វះខាត អាចស្នើសុំអាហារកិច្ចពីភាគម្ខាងទៀតបាន។ ភាគីខាងក្រោយនេះ ត្រូវតែជួយឧបត្ថម្ភទៅតាមលទ្ធភាពរបស់ខ្លួន។

កំរិតអាហារកិច្ចត្រូវសំរេចតាមការយល់ព្រមរបស់គូភាគីទាំងសងខាង។

ក្នុងករណីដែលគូភាគីទាំងសងខាង មិនឯកភាពគ្នា តុលាការប្រជាជនសំរេចសេចក្ដី។ បើជនដែលទទួលអាហារកិច្ចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មីទៀត ជននោះឈប់មានសិទ្ធិទទួលអាហារកិច្ចទៀតហើយ។

មាត្រា៧៧ : តុលាការប្រជាជនខេត្ត-ក្រុង អាចកែប្រែដោយបង្កើន ឬបន្ថយកំរិតអាហារកិច្ចបាន បើមានសំណូមពររបស់ភាគីម្ខាង។ ការបង្កើន ឬបន្ថយកំរិតអាហារកិច្ចនោះត្រូវធ្វើឡើងតាមលទ្ធភាពនៃភាគីដែលផ្ដល់អាហារកិច្ចនិងតាមសេចក្ដីត្រូវការ នៃភាគីដែលទទួលអាហារកិច្ច។

អាហារកិច្ចអាចផ្ដល់អោយជាទឹកប្រាក់ ឬជារបស់។

មាត្រា៧៨ : ការមិនព្រមបង់អាហារកិច្ចដូចបានចែងខាងលើនេះ ចាត់ទុកជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលនឹងត្រូវផ្ដន្ទាទោសតាមច្បាប់ជាធរមាន បើកាលណាមានភ័ស្ដុតាងបញ្ជាក់ថាជនដែលត្រូវផ្ដល់អាហារកិច្ចនោះ មិនស្មោះត្រង់។

ច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ

ញាតិលោហិត : ញាតិដែលមានឈាមជាមួយគ្នា។

ញាតិពន្ធ : សាច់ថ្លៃ (បងថ្លៃ ប្អូនថ្លៃ ឪពុក-ម្តាយក្មេក និង កូនប្រសា ជីតា ជីដូនក្មេក និងចៅប្រសា)។

សាខាញាតិ : ញាតិដែលចែកចេញជាមែកធាងអ្នកបង្កើតរួម ដូចជា មីង មា ក្មួយ បងប្អូនបង្កើត បងប្អូនជីដូនមួយ។

បងប្អូនបង្កើត : កូនដែលកើតពីឪពុកម្តាយជាមួយគ្នា គឺរួមឪពុកម្តាយគឺរួមឪពុក ម្តាយ ឬរួមតែឪពុក គឺឪពុកជាមួយគ្នាម្តាយទីទៃ ឬក៏រួមតែម្តាយ គឺម្តាយជាមួយគ្នាឪពុកទីទៃ។

ជំពូកទី ៤

អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅឯបរទេស និង អាពាហ៍ពិពាហ៍

ជាមួយបរទេស

ផ្នែកទី១

អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍

មាត្រា៧៩ : អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងពលរដ្ឋកម្ពុជាឬរវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងជន

បរទេស ដែលរស់នៅឯបរទេស ត្រូវប្រព្រឹត្តទៅនៅចំពោះមុខមន្ត្រីអគ្រានុកូលដ្ឋាននៃស្ថានទូត ឬស្ថានកុងស៊ុលនៃរដ្ឋកម្ពុជាប្រចាំនៅប្រទេសដែលគូភាគី មានទីលំនៅ។

ក្នុងករណីដែលអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងជនបរទេស បានប្រព្រឹត្តទៅត្រឹមត្រូវតាមទំរង់នៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នៃកន្លែងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ អាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ ត្រូវបានទទួលស្គាល់យកជាការបាននៅរដ្ឋកម្ពុជាប្រសិនបើអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ មិនផ្ទុយនឹងបទបញ្ញត្តិច្បាប់នៃរដ្ឋកម្ពុជា។

លិខិតបញ្ជាក់អាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬ សេចក្តីចំលងលិខិតអាពាហ៍ពិពាហ៍នេះត្រូវយកមកចុះក្នុងបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍នៃស្ថានទូតឬស្ថានកុងស៊ុលនៃរដ្ឋកម្ពុជា ឬគូស្វាមីភរិយាមកតាំងទីលំនៅនៅរដ្ឋកម្ពុជា ត្រូវយកមកចុះក្នុងបញ្ជីអាពាហ៍ពិពាហ៍ នៅឃុំឬសង្កាត់ដែលមកតាំងទីលំនៅនោះ។

មាត្រា៨០ : អាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងជនបរទេសរស់នៅរដ្ឋកម្ពុជា ត្រូវប្រព្រឹត្តទៅតាម

ច្បាប់នៃរដ្ឋកម្ពុជា។

ផ្នែកទី ២

រំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍

មាត្រា៨១ : ការរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលធ្វើនៅឯបរទេសរវាងប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា និងពលរដ្ឋ

កម្ពុជា ឬ រវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងជនបរទេស ដែលរស់នៅឯបរទេស ត្រូវបានទទួលស្គាល់យកជាការបាននៅរដ្ឋកម្ពុជា។

- ការរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងពលរដ្ឋកម្ពុជា និងជនបរទេស ឬការរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងជនបរទេស និងជនបរទេស នៅរដ្ឋកម្ពុជា ត្រូវធ្វើតាមច្បាប់នៃរដ្ឋកម្ពុជា។

-តុលាការប្រជាជននៃរដ្ឋកម្ពុជា មានសមត្ថកិច្ចសំរេចលើបណ្ដឹងសុំរំលាយអាពាហ៍ពិពាហ៍ របស់សហព័ទ្ធណាមួយដែលចូលមកតាំងទីលំនៅ នៅរដ្ឋកម្ពុជា។

ជំពូកទី ៥

អំពីគ្រួសារ

ផ្នែកទី១

អំពីកូនមានខាន់ស្លា

មាត្រា៨២ : កូននឹងទុកជាកូនមានខាន់ស្លាលុះត្រាតែកូននោះកើតមកពីឪពុកម្ដាយ ដែល

បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា និងលុះត្រាតែម្ដាយនៃកូននោះមានគភ៌ក្នុងរយៈពេលដែលឪពុកម្ដាយនៅជាប់ចំណង អាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងគ្នា បានន័យថាកូនដែលកើត១៨០ថ្ងៃយ៉ាងតិចក្រោយថ្ងៃរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ឬ ក្នុងរយៈពេល ៣០០ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃដាច់ចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍។

មាត្រា៨៣ : កូនដែលកើតក្នុងរយៈពេលតិចជាង១៨០ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ នឹងចាត់ថា

ទុកជាកូនរបស់ប្ដីនៃម្ដាយបាន កាលបើមានភស្តុតាងច្បាស់ ប្ដីនេះបានដឹងថាប្រពន្ធរបស់ខ្លួនមានផ្ទៃពោះតាំងពីមុនថ្ងៃរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មកម្ល៉េះឬក៏ព្រមទទួលស្គាល់ថាខ្លួនជាឪពុកម្ដាយរបស់កូននោះ។ បើមិនដូចច្នេះទេប្ដីរបស់ម្ដាយនៃកូននោះអាចបដិសេធថាខ្លួនមិនមែនជាឪពុករបស់កូននោះបាន ដោយមិនចាំបាច់បង្ហាញភស្តុតាងថាខ្លួនមិនមែនជាឪពុក។

មាត្រា៨៤ : កូនដែលកើតក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌនៃពេលដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៨២ ជាភស្តុតាងយ៉ាង

មាំ តំរូវឱ្យសន្មតថា ប្ដីនៃម្ដាយគឺពិតជាឪពុករបស់កូននោះ។ ប្ដីនៃម្ដាយអាចមិនទទួលស្គាល់ថាកូននោះជាកូនរបស់ខ្លួនបាន លុះណាតែប្ដីនោះប្ដឹងបដិសេធបិតុភាព។

មាត្រា៨៥ : ការប្ដឹងប្រកែកមិនទទួលស្គាល់បិតុភាព ត្រូវប្ដីប្ដឹងពីម្ដាយនិងពីកូន ចំពោះមុខ

តុលាការប្រជាជនខាងលំនៅនៃម្ដាយក្នុងរយៈពេល២ខែ គិតពីថ្ងៃដែលខ្លួនបានដឹងពីកំនើតនៃកូននោះ។

មាត្រា៨៦ : ប្ដីត្រូវជូនភស្តុតាងថា កាលប្រពន្ធខ្លួនមានគភ៌ក្នុងរយៈពេលដែលច្បាប់បានកំណត់

នោះ ខ្លួនមានវិបត្តិខាងរូបកាយ មិនអាចរួមដំណេកជាមួយម្ដាយនៃកូននោះបានទេ។ វិបត្តិខាងរូបកាយដែលពុំអាចឱ្យរួមដំណេកបាននោះអាចកើតពីហេតុពីរយ៉ាង ៖

១- ប្ដីប្រពន្ធរស់នៅដាច់ឆ្ងាយពីគ្នា

២- ប្ដីគ្មានពលានុភាពបណ្ដាលមកពីកាយវិកលកម្មដែលមិនអាចឱ្យបន្តពូជបាន។

មាត្រា៨៧ : ទាយាទខាងប្ដី អាចនឹងប្ដឹងបដិសេធកូននោះជួសបានក្នុងរយៈពេលដែលមានចែងក្នុង មាត្រា៨៥ ប្រសិនបើប្ដីនោះមិនអាចប្ដឹងបានដោយប្ដីនោះស្លាប់ បាត់ខ្លួន ឬក៏ឆ្កួតលីលា។

ទាយាទខាងប្ដីអាចនឹងបន្តការប្ដឹងបដិសេធកូននោះ បានប្រសិនបើក្នុងរយៈដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៨៥ ប្ដីនោះបានប្ដឹងបដិសេធរួចហើយ ហើយស្លាប់ បាត់ខ្លួន ឬក៏ឆ្កួតលីលា។

មាត្រា៨៨ : សាលក្រមដែលសំរេចទទួលបណ្ដឹងបដិសេធនោះទុកជាត្រឹមត្រូវ ត្រូវបង្គាប់ឱ្យលុប ឈ្មោះប្ដីនោះចេញពីបញ្ជីសំបុត្រកំណើតរបស់កូន ហើយឱ្យដកត្រកូលឪពុកចេញពីកូនដោយយកត្រកូលម្ដាយដាក់ជំនួសវិញ។

មាត្រា៨៩ : ត្រូវបញ្ជូនសេចក្ដីសំរេចនៃសាលក្រមទៅឱ្យមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន ដែលបានធ្វើ សំបុត្រកំណើតរបស់កូននោះដើម្បីឱ្យចំលងដាក់ក្នុងបញ្ជីសំបុត្រកំណើតកូន ហើយចុះនិទ្ទេសនៅលើរឹមទំព័រសំបុត្រកំណើតដែលត្រូវកែនោះ។

តារាងនៃថ្នាក់ញាតិភាព

(TABLEAU DES DEGRES DE LA PARENTE)

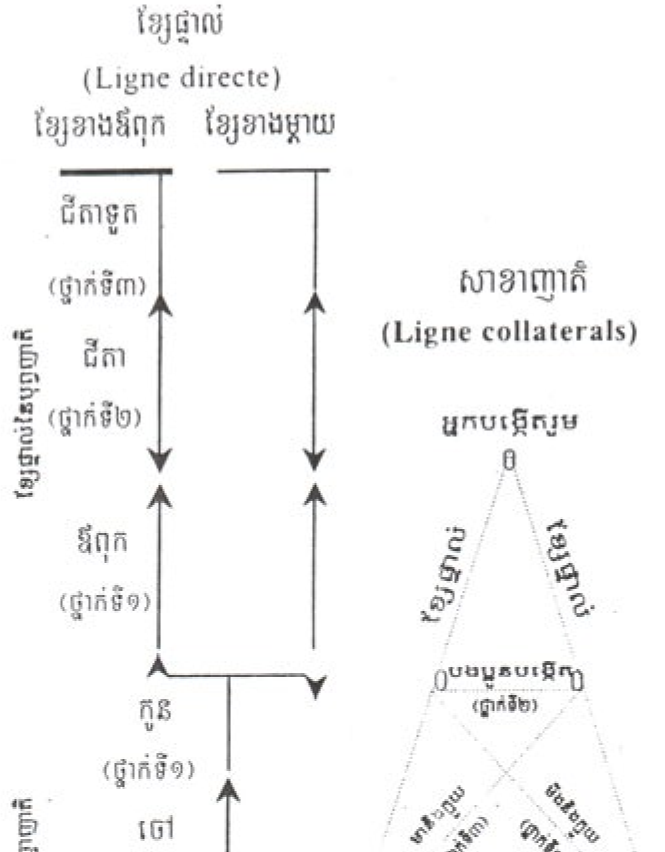

ច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ

ផ្នែកទី ២

អំពីកូនឥតខាន់ស្លា

មាត្រា៩០: ដែលហៅថាកូនឥតខាន់ស្លា គឺកូនដែលកើតពីឪពុកម្ដាយគ្មានចំណង

អាពាហ៍ពិពាហ៍។

មាត្រា៩១ : នៅពេលធ្វើសំបុត្រកំណើត បើឪពុកម្ដាយដែលគ្មានចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ បាន

ឆ្លើយទទួលស្គាល់ដោយជាក់លាក់នៅចំពោះមុខមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋានថា កូនដែលកើតមកនោះជាកូនរបស់ខ្លួន នោះត្រូវចាត់ទុកឪពុកម្ដាយនេះថាឪពុកម្ដាយរបស់កូននោះ។

មាត្រា៩២ : បើមានតែឪពុក ឬមានតែម្ដាយឆ្លើយទទួលស្គាល់តែម្នាក់ឯងទេ កូននោះត្រូវ

ចាត់ទុកជាកូនរបស់អ្នកដែលបានឆ្លើយទទួលស្គាល់តែម្នាក់ឯងប៉ុណ្ណោះ។

មាត្រា៩៣ : ក្រោយពេលដែលឪពុក ឬម្ដាយបានប្ដឹងចុះសំបុត្រកំណើតកូន ឪពុក ឬម្ដាយ

ណា ដែលមិនបានទទួលស្គាល់ឪពុក ឬម្ដាយនោះអាចប្ដឹងសុំទទួលស្គាល់កូនជាក្រោយបាន។

មាត្រា៩៤: កូនឥតខាន់ស្លាដែលឪពុកម្ដាយបានទទួលស្គាល់នឹងទៅជាកូនមាន

ខាន់ស្លាបាន បើក្រោយពីកំណើតរបស់កូននោះឪពុកម្ដាយរបស់កូននោះ បានចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយគ្នា។

ការទទួលស្គាល់កូនអាចធ្វើនៅពេលមុនចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ ធ្វើដំណាលនឹងពេលចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬក្រោយពេលចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ក៏បាន។

ផ្នែកទី ៣

អំពីការស្វែងរកបិតុភាព ឬមាតុភាពនៃកូនឥតខាន់ស្លា

មាត្រា៩៥ : បើគ្មានលិខិតអ្វីទទួលស្គាល់ដោយស្ម័គ្រចិត្តនូវកូនឥតខាន់ស្លាទេ នោះ

តុលាការប្រជាជនអាចតំរូវឱ្យឪពុក ឬម្ដាយទទួលស្គាល់កូននោះបាន។

មាត្រា៩៦ : កូនឥតខាន់ស្លាដែលឪពុក ឬម្ដាយមិនបានទទួលស្គាល់ មានសិទ្ធិប្ដឹងទៅ

តុលាការប្រជាជនរកឪពុក ឬម្ដាយឱ្យខ្លួនឯងបាន។

មាត្រា៩៧ : បណ្ដឹងសុំឱ្យតុលាការប្រជាជន តំរូវឱ្យឪពុក ឬម្ដាយទទួលស្គាល់នោះ អាច

ធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេល២ឆ្នាំ គិតពីថ្ងៃដែលកូននោះមាននីតិភាព។

នីតិភាពត្រូវកំណត់ចាប់ពីអាយុ១៨ឆ្នាំឡើងទៅ។

ក្នុងពេលកូនឥតខាន់ស្លា នៅក្នុងអនីតិភាពនៅឡើយអ្នកអាណាព្យាបាលរបស់កូននោះមានសិទ្ធិប្តឹងជូសសុំឱ្យតុលាការប្រជាជនរកមាតុភាពឱ្យកូននោះ។

មាត្រា៩៨ : តុលាការប្រជាជន អាចតំរូវឱ្យនារីជាម្តាយទទួលស្គាល់កូនឥតខាន់ស្លាបាន

បើមានភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់ថា

ក- នារីនោះបង្កើតកូនពិតប្រាកដមែន

ខ- អត្តសញ្ញាណរបស់កូនដែលនារីនោះបានបង្កើត និងអត្តសញ្ញាណរបស់កូនដែលប្តឹងទាមទាររកមាតុភាព មិនខុសប្លែកពីគ្នា។

ភ័ស្តុតាងអាចបង្ហាញគ្រប់មធ្យោបាយ។

មាត្រា៩៩ : តុលាការប្រជាជន អាចតំរូវឱ្យបុរសជាឪពុកទទួលស្គាល់កូនឥតខាន់ស្លាបានៈ

១-បើបុរសនោះនាំពង្រត់ ឬចាប់សេពសន្ថវៈនារីជាម្តាយដោយរំលោភ ហើយបើសម័យនាំពង្រត់ ឬចាប់រំលោភសេពសន្ថវៈ ត្រូវគ្នានឹងសម័យដែលនារីមានគភ៌។

២- បើបុរសនោះ បានខ្លួននារីដោយឧបាយកលបោកបញ្ឆោត ដោយការរំលោភអំណាច ឬដោយសន្យាថានឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាមួយនារីនោះ។

៣- បើមានភស្តុតាងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីបុរសនោះបង្ហាញឱ្យឃើញច្បាស់ថាបុរសនោះពិតជាឪពុករបស់កូននោះ។

៤- បើបុរស និងនារីជាឪពុក និងម្តាយរបស់កូននោះបានរួមរស់នឹងគ្នាជាអនីតិសង្វាសជាក់ស្តែងក្នុងសម័យនីត្យានុកូលភាពដែលនារីនោះមានគភ៌។

៥- បើបុរសនោះបានផ្គត់ផ្គង់ឬបានចូលរួមក្នុងការបីបាច់រក្សា និងការអប់រំកូននោះក្នុងឋានៈខ្លួនជាឪពុក។

មាត្រា១០០ : ពាក្យដែលប្តឹងរកបិតុភាពមិនអាចនឹងទទួលបាន :

១- បើមានភស្តុតាងថា នារីជាម្តាយមានទំនាក់ទំនងកាមគុណនឹងប្រុសដទៃទៀតក្នុងសម័យនីត្យានុកូលភាពដែលនារីនោះមានគភ៌។

២- បើក្នុងសម័យនីត្យានុកូល ដែលនារីមានគភ៌ បុរសដែលត្រូវប្រកាន់ថា ជាឪពុករបស់កូននោះគ្មានលទ្ធភាពរួមដំណេកជាមួយនារីជាម្តាយនោះ ដោយរស់នៅឆ្ងាយពីគ្នាឬដោយមកពីមានគ្រោះថ្នាក់ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៨៦។

មាត្រា១០១ : ក្នុងពេលដែលកូនឥតខាន់ស្លានៅក្នុងអនីតិភាពនៅឡើយ ម្តាយ ឬ

អាណាព្យាបាលនៃកូននោះអាចសុំប្តឹងរកបិតុភាពបាន។ ភស្តុតាងអាចបង្ហាញបានតាមគ្រប់មធ្យោបាយ។

មាត្រា១០២ : សាលក្រមដែលកាត់សេចក្តីឱ្យទទួលស្គាល់កូនឥតខាន់ស្លា មានអានុភាព

ដូចគ្នា នឹងលិខិតដែលទទួលស្គាល់កូនដោយស្ម័គ្រចិត្តដែរ។

មាត្រា១០៣ : កូនឥតខាន់ស្លា ត្រូវយកត្រកូលរបស់ឪពុក ឬម្តាយដែលទទួលស្គាល់

ខ្លួន។ ប្រសិនបើឪពុក និងម្តាយទាំងពីរនាក់ទទួលស្គាល់ កូននោះត្រូវយកត្រកូលខាងឪពុក។

ប្រសិនបើតុលាការប្រជាជន តំរូវឱ្យឪពុក ឬម្តាយទទួលស្គាល់ កូននោះ ត្រូវយកត្រកូលអ្នកដែលតុលាការតំរូវអោយទទួលស្គាល់។

ប្រសិនបើតុលាការប្រជាជន តំរូវឱ្យឪពុក និងម្តាយទាំងពីរនាក់ទទួលស្គាល់កូននោះត្រូវយកត្រកូលរបស់ឪពុក។

មាត្រា១០៤ : កូនឥតខាន់ស្លាដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ មានករណីយកិច្ច និងមានសិទ្ធិ

ដូចកូនមានខាន់ស្លាដែរ។

មាត្រា១០៥ : តុលាការប្រជាជន ត្រូវបង្គាប់ឱ្យឪពុកម្តាយផ្តល់អាហារកិច្ចឱ្យកូនជាដរាប តាម

សមាមាត្រនៃធនធានរបស់ឪពុកម្តាយនោះ។ អាហារកិច្ចនេះត្រូវផ្តល់ឱ្យកូនតាមកំណត់នៃសាលក្រមរហូតដល់កូនមាននីតិភាព។

ឪពុក ឬម្តាយអាចត្រូវឱ្យរួចពីកាតព្វកិច្ចនេះបាន បើខ្លួនព្រមទទួលយកកូននោះទៅចិញ្ចឹមបីបាច់រក្សា។

ច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ និង គ្រួសារ

មាត្រា១០៦ : សាលក្រមដែលកាត់សេចក្តីឱ្យទទួលស្គាល់កូនឥតខាន់ស្លា អាចនិងបង្ខំឱ្យ

ឪពុកសងសោហ៊ុយសំរាលកូននិងប្រាក់ចំណាយចិញ្ចឹមបីបាច់រក្សាកូន តាំងពីថ្ងៃដែលកូននោះកើតមក ទៅម្តាយនៃកូននោះបាន។

មាត្រា១០៧ : កំណត់ដៃមួយច្បាប់ នៃសាលក្រមស្ថាពរ ដែលកាត់សេចក្តីឱ្យទទួលស្គាល់

កូនឥតខាន់ស្លា ត្រូវផ្ញើទៅមន្ត្រីអត្រានុកូលដ្ឋាន នៃទីកន្លែងដែលកូននោះកើត ដើម្បីចុះនិទ្ទេសអំពីបុត្តភាពនេះ នៅលើរឹមទំព័រសំបុត្រកំណើត។

ផ្នែកទី ៤

អំពីសុំកូន

មាត្រា១០៨ : សុំកូនគឺជាកិច្ចសន្យា ដែលចងបុគ្គលពីរនាក់គឺម្នាក់ហៅថា ឪពុកចិញ្ចឹម ឬម្តាយ

ចិញ្ចឹម ហើយម្នាក់ទៀតហៅថាកូនចិញ្ចឹម អោយមានចំណងនឹងគ្នា ដូចជាបុត្តភាពមានខាន់ស្លា។

មាត្រា១០៩ : ឪពុកឬម្តាយចិញ្ចឹមត្រូវមានអាយុលើសពី២៥ឆ្នាំ ហើយត្រូវមានអាយុច្រើនជាង

កូនចិញ្ចឹមយ៉ាងតិច២០ឆ្នាំ។ ឪពុក ឬម្តាយចិញ្ចឹមអាចជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ឬជាជនបរទេស។

មាត្រា១១០ : គេអាចសុំកូនបានត្រឹមពីរនាក់ប៉ុណ្ណោះ។ ប្រសិនបើកូនដែលសុំមកនោះ មាន

មួយណាស្លាប់គេអាចសុំកូនមួយនាក់ទៀតបាន។ កូនចិញ្ចឹមត្រូវមានអាយុតិចជាង៨ឆ្នាំ។

មាត្រា១១១ : សហព័ទ្ធណាមួយអាចនិងសុំកូនយកមកចិញ្ចឹមបាន លុះត្រាតែមានការយល់ព្រមពី

សហព័ទ្ធរបស់ខ្លួន។ ក្នុងករណីនេះ កូនចិញ្ចឹមត្រូវទុកជាកូនចិញ្ចឹមរបស់សហព័ទ្ធទាំងពីរនាក់។

មាត្រា១១២ : ដើម្បីឱ្យការសុំកូនសំរេចទៅបាន ត្រូវមានការព្រមព្រៀងពីឪពុកម្តាយ ឬអ្នក

អាណាព្យាបាលនៃកូនដែលសុំនោះ។

បើជាទារកដែលគេបោះបង់ចោល ត្រូវមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋអំណាចឃុំ ឬសង្កាត់។

មាត្រា១១៣ : កិច្ចសន្យាសុំកូន ត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរហើយបញ្ជាក់ដោយ

គណៈកម្មាធិការប្រជាជន ឃុំ ឬសង្កាត់ខាងលំនៅនៃអ្នកសុំ ឬខាងលំនៅនៃកូនចិញ្ចឹម។ សេចក្តីនៃ កិច្ចសន្យាសុំកូននោះ ត្រូវចុះក្នុងបញ្ជីអត្រានុកូលដ្ឋាន។

តុលាការប្រជាជន អាចបដិសេធកិច្ចសន្យាខាងលើនេះបាន តាមពាក្យបណ្តឹងសុំរបស់កូនចិញ្ចឹម របស់ជនទាំងឡាយ ឬរបស់អង្គការផ្សេងៗដែលធ្វើឡើងដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់កូនចិញ្ចឹមនោះ។

មាត្រា១១៤ : កូនចិញ្ចឹមត្រូវយកនាមត្រកូលនៃអ្នកសុំ ហើយមានសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចដូចគ្នានិង

កូនបង្កើត។

ផ្នែកទី ៥

អំពីទំនាក់ទំនងរវាងឪពុក-ម្តាយ និងកូន

មាត្រា១១៥: ឪពុកម្តាយមានករណីយកិច្ច ត្រូវស្រឡាញ់កូននិងយកចិត្តទុកដាក់អប់រំកូន គឺ

បណ្តុះគំនិតកូនឱ្យស្រឡាញ់ការរៀនសូត្រ ស្នេហាមាតុភូមិ មានស្មារតីសាមគ្គីអន្តរជាតិ ស្រឡាញ់ពលកម្ម គោរពទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ គោរពសិទ្ធិ និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃ។

កូនមានករណីយកិច្ចត្រូវស្រឡាញ់ និងគោរពឪពុក-ម្តាយ ថែទាំរក្សា ឪពុក-ម្តាយនិងផ្គត់ផ្គង់សេចក្តីត្រូវការរបស់ឪពុកម្តាយ។

មាត្រា១១៦: ឪពុក-ម្តាយ មិនត្រូវធ្វើបាបកូនរបស់ខ្លួន កូនប្រសា កូនចិញ្ចឹម កូនរបស់ប្តី ឬរបស់

ប្រពន្ធមុនឡើយ។

មាត្រា១១៧: កូនប្រុស កូនស្រី មានសិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចដូចគ្នាក្នុងគ្រួសារ។

មាត្រា១១៨ : កូនមាននីតិភាព ដែលរស់នៅជាមួយឪពុក-ម្តាយមានសេរីភាពក្នុងការជ្រើសរើស

មុខរបរខ្លួន មានសេរីភាពក្នុងការចូលរួមសកម្មភាពនយោបាយ និង សកម្មភាពសង្គម មានសេរីភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិផ្ទាល់របស់ខ្លួន ម៉្យាងវិញទៀតក៏ត្រូវមានករណីយកិច្ច ត្រូវមើលខុសត្រូវដោះស្រាយជីវភាពរួមរបស់គ្រួសារ។

ផ្នែកទី ៦

អំពីការដកហូតអំណាចមេបា

មាត្រា១១៩ : អាចនឹងត្រូវដកហូតអំណាចមេបា ហើយប្រគល់ទៅឱ្យអង្គការណាមួយ ឬញាតិ

លោហិតណាមួយ ចំពោះឪពុក-ម្តាយដែលមានកំហុសដូចខាងក្រោម:

-ឪពុក-ម្តាយ មានការខ្វះខាតក្នុងការអប់រំ

-ឪពុក-ម្តាយ ប្រើអំណាចដោយរំលោភទៅលើកូនដោយ ប្រើឧបាយកលផ្សេងៗដើម្បីបង្ខំកូនឱ្យប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឬអំពើណាមួយប៉ះពាល់ដល់សង្គម។

-ឪពុកម្តាយ វាយធ្វើបាបកូនឥតត្រាប្រណី

-ឪពុក-ម្តាយ ប្រព្រឹត្តផ្ទុយពីសីលធម៌បណ្តាលឱ្យមានឥទ្ធិពលអាក្រក់ដល់កូន។

មាត្រា១២០ : តុលាការប្រជាជន អាចនឹងសំរេចដកហូតអំណាចមេបាពីឪពុកម្តាយដែលមាន

កំហុសបាន លុះត្រាតែមានពាក្យប្តឹងសុំរបស់អង្គការរដ្ឋ អង្គការមហាជន រដ្ឋអាជ្ញាអមតុលាការប្រជាជន ឬញាតិលោហិតណាមួយនៃឪពុកម្តាយនោះ។

មាត្រា១២១ : ការដកហូតអំណាចមេបា បណ្តាលឱ្យឪពុកម្តាយលែងមានសិទ្ធិដែលខ្លួនឯង

ធ្លាប់មានពីមុនមកចំពោះកូនរបស់ខ្លួនប៉ុន្តែនៅមានកាតព្វកិច្ចចិញ្ចឹមកូនតទៅទៀត រហូតដល់កូននោះចូលនីតិភាព។ ក្នុងករណីនេះ តុលាការប្រជាជនត្រូវកំណត់កំរិតអាហារកិច្ច ដែលឪពុក-ម្តាយត្រូវផ្តល់ទៅឱ្យអង្គការ ឬញាតិលោហិតដែលទទួលបន្ទុកចិញ្ចឹមកូននោះ។

មាត្រា១២២ : ដើម្បីផលប្រយោជន៍របស់កូន ច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យតុលាការប្រជាជនប្រគល់ទៅឱ្យ

ឪពុក-ម្តាយដែលត្រូវបានដកហូតអំណាចមេបា នូវអំណាចមេបានេះឡើងវិញ ប្រសិនបើឪពុក-ម្តាយនោះ បានកែប្រែគំនិតមារយាទរបស់ខ្លួនបានល្អឡើងវិញគួរឱ្យទទួលបន្ទុកអប់រំកូនបានលើលែងតែចំពោះកូនចិញ្ចឹម។

ច្បាប់នេះ រដ្ឋសភានៃរដ្ឋកម្ពុជាបានអនុម័ត នៅថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៨៩ នាសម័យប្រជុំសាមញ្ញលើកទី១៧ នីតិកាលទី១។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ១៩៨៩

ជ.រដ្ឋសភា

ប្រធាន

ហត្ថលេខា និង ត្រា : ជា ស៊ីម